

Filmovou cenu Černý Janek dostalo MZM za film Dva životy, dvě kultury, dvě země

Brno, 24. 6. 2019

Letošního 22. ročníku přehlídky muzejních filmů Musaionfilm v Muzeu Jana Amose Komenského v Uherském Brodu se zúčastnil vedle 33 dalších autorů také Etnografický ústav Moravského zemského muzea (MZM) s filmem "Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti". A zaznamenal velký úspěch: Soutěžní porota udělila snímku hlavní cenu ČERNÝ JANEK za objevné zpracování osudů řecké minority u nás. Ocenění za MZM převzaly vedoucí Etnografického ústavu PhDr. Hana Dvořáková a kurátorka a autorka scénáře filmu PhDr. Jana Poláková, Ph.D.

Film vznikl jako součást stejnojmenné výstavy uspořádané Etnografickým ústavem MZM a nadačním fondem Hellenika z Brna u příležitosti 70. výročí příchodu Řeků do Čech a na Moravu loni v listopadu.

Prostřednictvím archivního materiálu, osobních fotografií, dobových filmových záběrů a především osobních výpovědí pamětníků i jejich potomků představuje dokument příchod řeckých exulantů do tehdejšího Československa, jejich integraci do české společnosti, vztah k původní domovině a názory na zachování řecké kultury, jazyka i vlastní etnické identity.

V roce 1948 našlo na území tehdejšího Československa útočiště před občanskou válkou okolo 13 tisíc uprchlíků z Řecka, dospělých i dětí. Původně dočasně plánovaný pobyt se jím vývojem politických událostí v Řecku prodloužil o několik desetiletí, některým dodnes. Stát poskytl exulantům vzdělání, práci či bydlení. Většina dětí prošla ústavní výchovou dětských domovů. Přesto, že Řekové nebyli chápáni jako národnostní menšina, dostali možnost udržovat a rozvíjet některé prvky vlastní kultury, především jazyk a hudební a taneční projevy. Na druhou stranu podléhala komunita českým vlivům. Jakmile to dovolily podmínky v Řecku, většina uprchlíků a jejich potomků se vrátila do vlasti.

Proč ale někteří z nich zůstali zde? Jak prožívali jako děti útěk z válečné vřavy? Jak se sžívali se zcela cizím prostředím? Udržují dnes Řekové prvky původní kultury nebo jsou zcela asimilováni do české společnosti? Která země pro ně představuje domov? Ve filmovém dokumentu se k těmto otázkám vyjadřují představitelé několika generací z pěti řeckých rodin žijících v České republice.

Vedoucí Etnografického ústavu MZM: PhDr. Hana Dvořáková, hdvorakova@mzm.cz, 542 422 374.

Tiskový a PR servis MZM: RNDr. Barbora Javorová, bjavorova@mzm.cz, 602 812 682, 533 435 273.

O soutěži: www.mjakub.cz/media?idc=1912

